

Göç Nedir?

Farklı nedenlerden dolayı insanların yaşadıkları yerleri geçici ya da kalıcı olarak terk etmelerine göç adı verilmektedir.

Göçlerin Nedenleri Nelerdir?

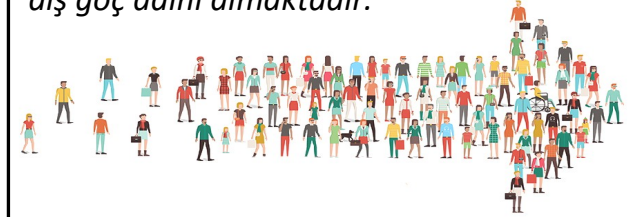
	<u>Ekonomik Nedenler</u>	<u>Sosyal Nedenler</u>	<u>Doğal Nedenler</u>	<u>Siyasi Nedenler</u>
Çekici Faktörler	# İş imkanları # Doğal kaynakların varlığı # Ticaret # Turizm	# Eğitim # Sağlık # Kültürel faaliyetler # Ulaşım	# Yer şekillerinin sade, toprakları verimli olması # İklimin elverişli olması # Su kaynakları	# Barış ve güven ortamı
İtici Faktörler	# İşsizlik # Tarım topraklarının mirasla bölünmesi # Tarımda makineleşme # Geçim sıkıntısı	# Hızlı nüfus artışı # Etnik baskı # Dini baskı # Kan davası	# Deprem # Kuraklık # Sel, Taşkın # Erozyon # Heyelan # Volkanik patlama	# Savaşlar # Mücadele # İhtilal # Sınır değişikliği # Terör olayları # İç isyanlar

Göçlerin Çeşitleri Nelerdir?

<u>Oluşumuna Göre</u>	<u>Mesafesine Göre</u>	<u>Süresine Göre</u>	<u>Yapıldığı Yere Göre</u>
# Gönüllü # Zorunlu	# İç Göç # Dış Göç	# Geçici # Sürekli	# Kırdan-Kente # Kentten-Kente # Kırdan-Kıra # Kırdan-Kente

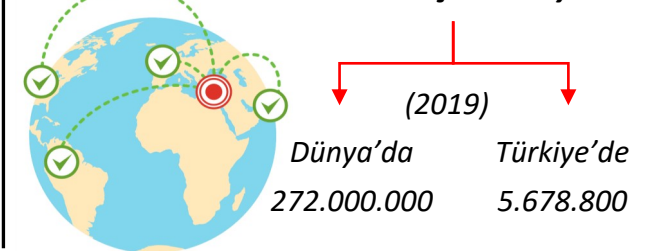
Göçlerle İlgili Terimler Nelerdir?

Ülke içerisinde yapılan ve ülke nüfusuna bir etkisi olmayan göçlere iç göçler denir. Göç hareketi ülkeler arasında gerçekleşiyorsa dış göç adını almaktadır.

Tarım, turizm, hayvancılığa bağlı olarak belirli dönemlerde yapılan göçlere mevsimlik göç (geçici) denilir. Göçlerin bir kısmı kişinin isteğine bağlı iken bir kısmı da zorunludur. Mücadele, savaş, doğal afet vb nedenlere bağlı olarak yapılan göçler zorunlu göçlerdir.

Savaşlar, iç karışıklıklar, siyasi etnik çatışmalar nedeniyle kendi ülkelerini terk eden ve komşu ülkelere sığınma talep edenlere mülteci-sığınmacı adı verilmektedir.

Mülteci ve Göçmen Sayısı

Başlıca Göç Örnekleri Nelerdir ?**Orta Asya Türk Göçleri:**

M.Ö. 1700'lerde başladığı ön görülmektedir.

Bu göçlerin başlıca sebepleri;

Kuraklık, iklim değişimleri, toprakların verimsizleşmesi, artan nüfus baskısı, boylar arası mücadele, dış baskılar, yeni yurt arayışı ,fetih düşüncesi vb

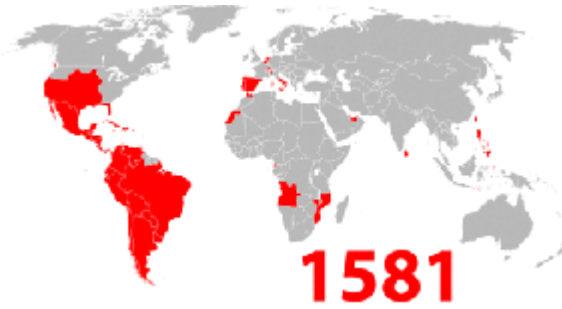
Kavimler Göçü (375):

Tarihteki en önemli kitlesel göç hareketidir.

Özellikle 4.yy'dan itibaren Hunların öncülüğünde gerçekleşen, kuraklık ve doğudan gelen baskılar neticesinde batıya doğru olan ilerleştire. Bu ilerleyiş Doğu Avrupa'da yaşayan Cermen kavimlerinin Avrupa içlerine doğru göç etmesine neden olmuş, sırasıyla kavimlerin birbirini itirerek yer değiştirdiği kitlesel bir harekete dönüşmüştür.

Göç sonucunda; Avrupa'nın etnik yapısı değişmiş, Roma imparatorluğu dağılmış, yeni bir çağ başlamıştır.

Yeni Dünyaya Göçler:

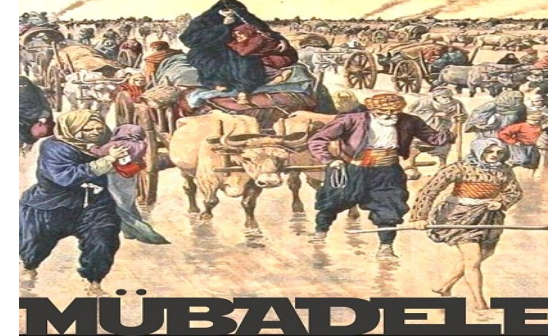
15.yy sonlarından itibaren Kolomb, Macellan ve Vasco De Gama'nın öncülüğündeki coğrafi keşifler hız kazandı. Yeni Dünya olarak adlandırılan Amerika kıtasının tanınması ile birlikte Avrupa'dan bölgeye göçler başladı. 19.yy'ın ikinci yarısında yoğunlaşan ve 20 yy'a kadar süren göçlerle 60 milyon kişi kıtaya göç etti.

Göçlerle birlikte bölgede ticaret kolonileri şeklinde başlayan yerleşim, yeni devletlerin kurulmasıyla sonuçlandı.

Siyasi baskıdan kaçma,, inanç özgürlüğü, macera arayışıyla başlayan göçlerin hızlanmasında sanayi devrimi ve teknolojik yeniliklerin büyük etkisi oldu.

Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi:

Türk-Yunan nüfus mübadelesi sözleşmesi İsviçre'nin Lozan kentinde 30 Ocak 1923 tarihinde imzalanmıştır. Sözleşme gereğince vatandaşların karşılıklı yer değiştirmeleri zorunludur.

Lozan Barış Antlaşmasına ek olarak Türkiye ile Yunanistan arasında imzalanan bu protokol İstanbul'daki Rumlar ile Batı Trakya'daki Türkleri kapsamamıştır. Bu protokol ile 400 bin Türk ile 150 bin Rum vatandaşı zorunlu olarak yer değiştirmiştir. Farklı devletler arasında da zaman zaman mübadeleler olmuştur.

İşçi Göçleri:

İkinci dünya savaşından sonra Batı Avrupa ülkelerinde başlayan ekonomik kalkınma hamleleri iş gücü ihtiyacını beraberinde getirdi. Ülkemizden Avrupa'ya ilk işçi göçü hareketi 1958-1961 yılları arasında başladı. 1961 yılında Almanya ile işçi göçü anlaşması imzalandı. Daha sonra işçi göçlerini Hollanda, Fransa, Avusturya takip etti. 1980'den sonra Ortadoğu ülkeleri, 1990'dan sonra da Rusya ve Orta Asya Türk Cumhuriyetlerine doğru işçi göçleri gerçekleşmiştir.

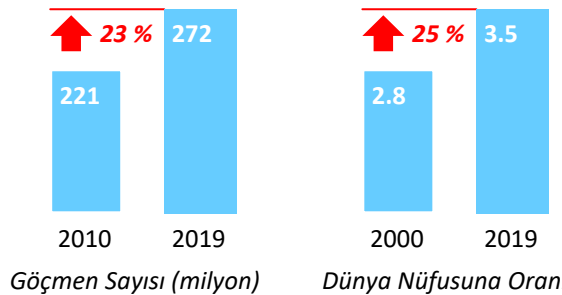
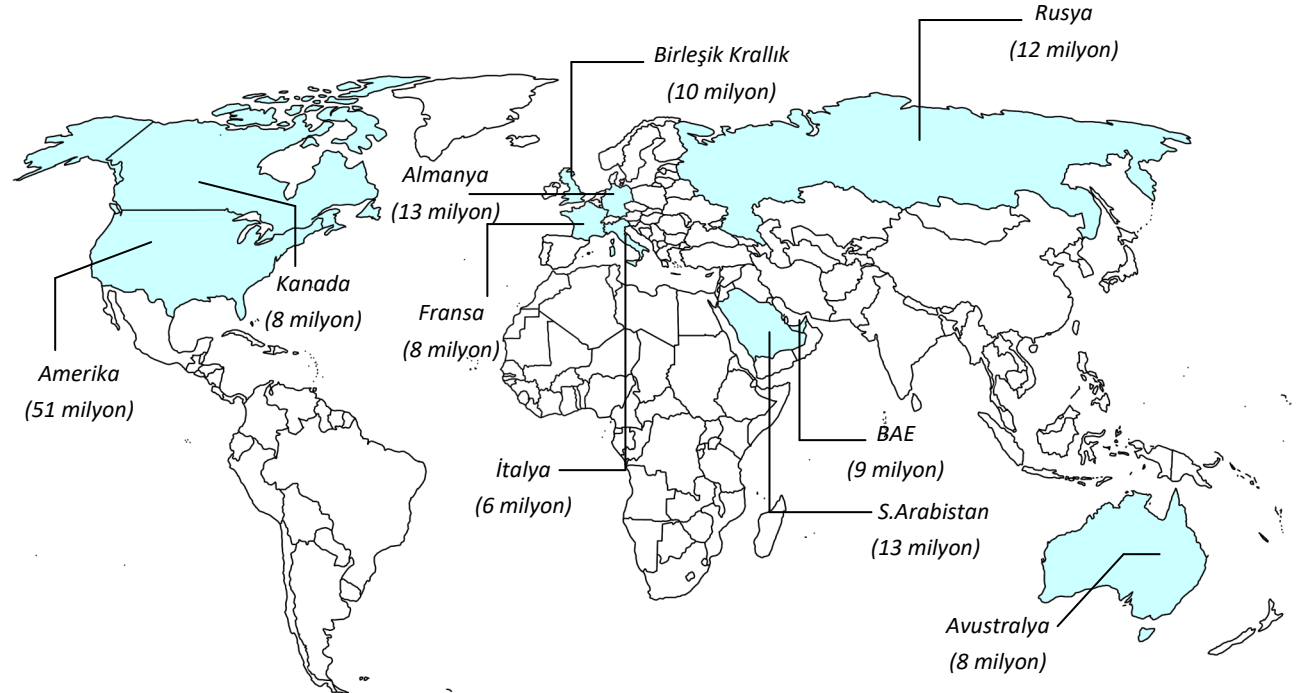
Yurt Dışında Kaç Türk Var ve Nerede Yaşıyorlar ?

Dışişleri Bakanlığı verilerine göre yurtdışında 5 milyonu aşkın Türk vatandaşı bulunmaktadır. Bu vatandaşlardan 4 milyonu Batı Avrupa'da, 300 bini Kuzey Amerika'da, 200 bin Orta Doğu'da 150 bini Avustralya'da yaşamaktadır.

Ülke	Sayı	Ülke	Sayı
Almanya	2,053,654	Avusturya	134,229
Fransa	301,209	Belçika	130,701
Hollanda	299,909	İsveç	80,114
Abd	250,000	İngiltere	72,500
Yunanistan	153,000	Rusya	60,000
S.Arabistan	140,000	Avustralya	50,876

KÜRESEL GÖÇ (2019)

2019 yılında uluslararası göçmen sayısının dünya nüfusunun büyüme hızını geçerek 272 milyona ulaştığı tahmin edilmektedir. (www.un.org)

Uluslararası Göçmen Sayısına Göre İlk 10 Ülke**Rakamlarla Mülteciler 2019**

1-) Hindistan	18 milyon	6-) Bangladeş	7.8 milyon
2-) Meksika	12 milyon	7-) Pakistan	6.3 milyon
3-) Çin	10.7 milyon	8-) Ukrayna	5.9 milyon
4-) Rusya	10.5 milyon	9-) Filipinler	5.4 milyon
5-) Suriye	8.2 milyon	10-) Afganistan	5.1 milyon

Her 7 uluslararası göçmenden 1 tanesi 20 yaşın altında ,her 4 uluslararası göçmenden 3 tanesi çalışma çağındadır.

Beyin Göçleri:

Ülkede bilim ve teknolojinin gelişmesine katkı sağlayabilecek vasıflı insan gücünün ilgisizlik, imkansızlıklardan ötürü daha iyi ücret ve çalışma ortamı olan gelişmiş ülkelere göç etmesidir.

Beyin göçü alan ülkeler:

Abd, Kanada, Avustralya, Güney Afrika, Fransa, Almanya vb.

Beyin göçü veren ülkeler: En fazla beyin göçü veren 11 ülke (2019 yılı verileri): Hindistan, Çin, İran, Malezya, Meksika, Kenya, Nijerya, Jamaika, Yunanistan, Birleşik Krallık, Etiyopya,

Doğal Afetlere Bağlı Göçler:

Depremler, seller, kuraklık, çölleşme, volkanik patlamalar gibi doğa olayları göçlere neden olmaktadır.

- Kırgızistan-Toprak Kayması-270 bin kişi

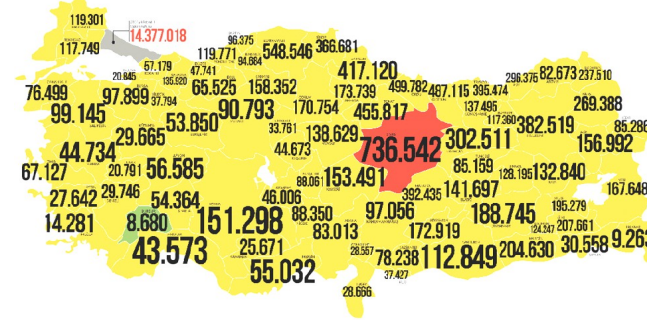
- Orta Asya Türk göçleri vb

2016 yılındaki tayfun, sel ve depremler nedeni ile 24 milyon kişinin göç etmiştir.

Türkiye'de İç Göçler Nasıldır?

Ülkemizde göçler genelde kırsaldan kentlere ve doğudan batıya doğrudur.

Hızlı nüfus artışı, işsizlik, makineleşme, eğitim ve sağlık hizmetlerinden yararlanma isteği, kamulaştırma, tarım topraklarının miras yolu ile parçalanması bu göçlerin nedenleri olarak gösterilebilir

Mevsimlik Göç Nedir?

Ülkemizde özellikle yaz aylarında tarım, turizm ve inşaat sektörlerinde çalışmak için yapılan geçici göçlerdir. Ülkemizde mevsimlik işçi sayısının 400 bin olduğu tahmin edilmektedir.

Mevsimlik tarım işçileri Malatya, Adana, Giresun, Sakarya, Manisa, Konya, Ankara ve Kayseri başta olmak üzere 48 şehrimize göç etmektedir. Karadeniz'de fındık, Ege'de yaş zeytin, Çukurova'da pamuk, Orta Anadolu'da soğan, şekerpancarı, kayısı mevsimlik işçi göçlerinde ön plana çıkan tarım ürünleridir.

Türkiye'de Dış Göçler Nasıldır?

Ülkemizde dış göçler genelde işçi göçleridir. Mübadele ile 400 bin Türk Anadolu'ya yerleşmiş, 1989 Bulgaristan'ın asimilasyon politikaları sonucu 345 bin soydaşımız ülkeye geri dönmüştür. 1990'da Kuzey Irak'tan 500 bin mülteci ülkemize sığınmıştır. Günümüzde ise ülkemizdeki Suriyeli sığınmacı sayısı şubat 2020 itibari ile 3,5 milyondur.

Göçlerin Mekansal Etkileri Nasıldır?**Göç veren yerlerde:**

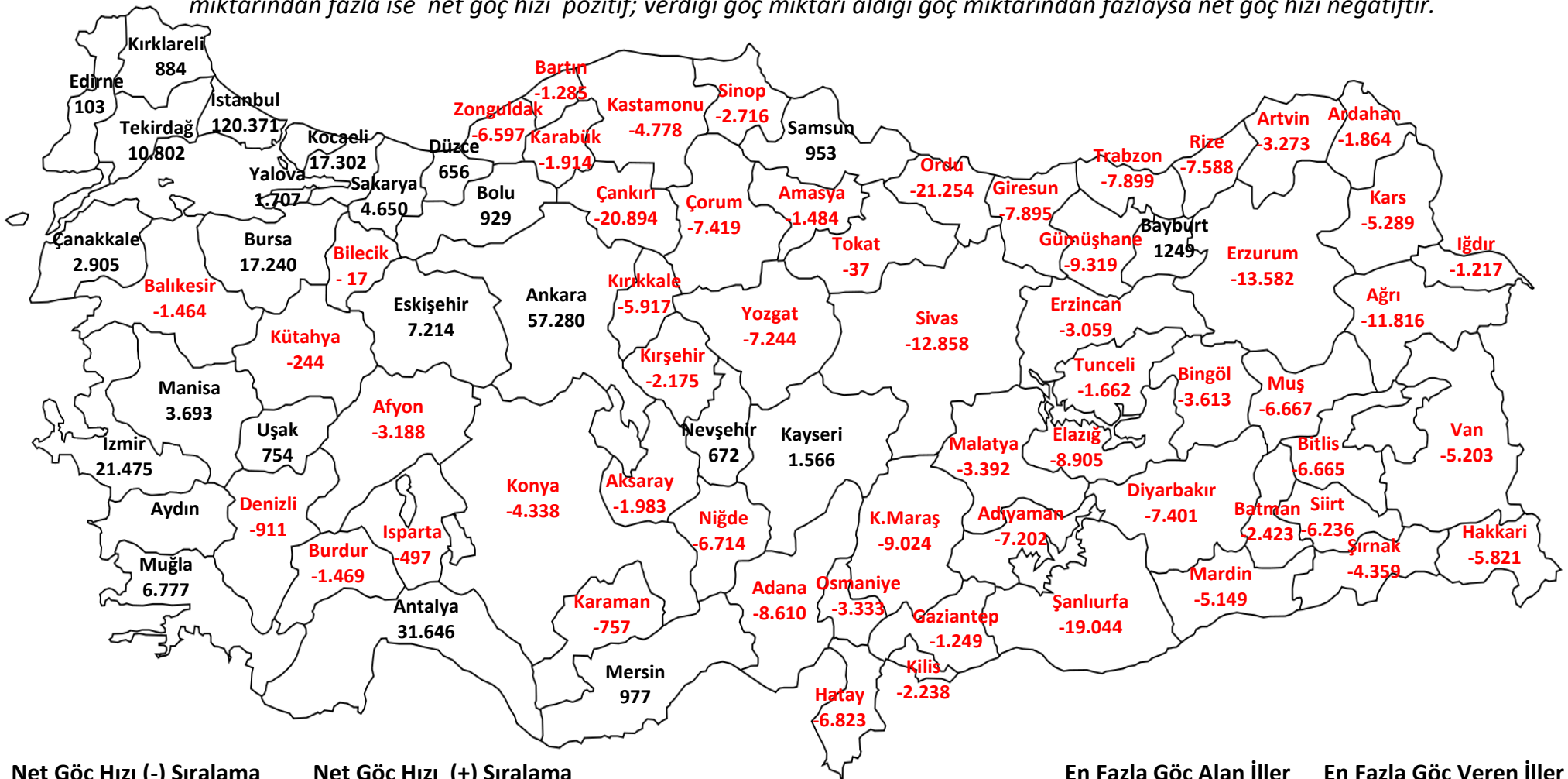
- Kırsal nüfus azalır.
- Kırsalda yatırımlar azalır.
- Nüfus yaşlılardan oluşur, iş gücü azalır.
- Bağ bahçeler bakımsızlaşır, araziler boş kalır.

Göç alan yerlerde:

- Nüfus artar.
- Ekonomik faaliyetler çeşitlenir.
- Düzensiz kentleşme, altyapı, trafik sorunları ortaya çıkar.
- Sanayi tesisleri kent içinde kalır.

TÜRKİYE İLLER NET GÖÇ HARİTASI (2019)

Net Göç Nedir? Yıl içerisinde bir ilin aldığı göç ile verdiği göç arasındaki farktır. Bir ilin aldığı göç miktarı ,verdiği göç miktarından fazla ise net göç hızı pozitif; verdiği göç miktarı aldığı göç miktarından fazlaysa net göç hızı negatiftir.

Net Göç Hızı (-) Sıralama

- 1-) Ordu : -21.254
- 2-) Çankırı : -20.894
- 3-) Şanlıurfa : -19.044
- 4-) Erzurum : -13.582
- 5-) Sivas : -12.858

Net Göç Hızı (+) Sıralama

- 1-) İstanbul : 120.371
- 2-) Ankara : 57.280
- 3-) Antalya : 31.646
- 4-) İzmir : 21.475
- 5-) Kocaeli : 17.302

2019 İller Arası Göç

Toplam : 2.806.123
 Erkek : 1.364.132
 Kadın : 1.441.991

Yaş Gruplarına Göre

0-14 : 457.380
 15-64 : 2.238.897
 65 + : 109.846

En Fazla Göç Alan İller

- 1-) İstanbul : 498.676
- 2-) Ankara : 217.744
- 3-) İzmir : 128.370
- 4-) Antalya : 100.140
- 5-) Bursa : 85.596

En Fazla Göç Veren İller

- 1-) İstanbul : 378.305
- 2-) Ankara : 154.464
- 3-) İzmir : 106.895
- 4-) Antalya : 68.494
- 5-) Bursa : 68.356

